

חברת

לזמרי ש"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

חושך גאורדי, מהנאמך פכשג שלח (בהעלוגך בחו"ל)

אדם ששמו 'אבא' האם יכול בנו לקרותו בשמו ?

אשכחינהו שמואל לתלמידי דרב אמר להו מאי אמר רב במסוכנת אמרו ליה הכי אמר רב גועה והטילה ריעי וכשכשה באזנה הרי זה פירכוס אמר להו אצטריכא ליה לאבא לאוזוי אוני. לאצלא - לרצ הוה קרי ליה שמואל הכי מקום כבוד: חולין לת.

התוס' כתבו בשם הערוך ששמו היה 'אבא', והיו קוראים לו 'רב' על שם חשיבותו, כמו שקוראים לרבי יהודה הנשיא 'רבי', ושמואל שהיה חבירו היה קורא לו 'אבא' בשמו. והקשו התוס' על רב המנונא שהיה תלמידו של רב וקוראו בשם 'אבא' (יומא פז.) ואיך קרא לו בשמו, וכתבו דלפרש"י ש'אבא' הוא לשון חשיבות ולא שמו של רב מיושבת הקושיא.

החיד"א (פתח עינים ברכות מז.) הוכיח שבודאי לא נעלם מרש"י ותוס' שגם שמו של רב היה כן, שהיה שמו 'אבא', אלא כוונתם שתלמידיו היו קוראים לו 'אבא' לא משום ששמו היה כן אלא לשון חשיבות שהוא כמו אביהם המביאם לחיי העולם הבא.

וכתב החיד"א שמתוך כך יש ללמוד לכאורה להלכה, שמי ששמו 'אבא' יכולים בניו ותלמידיו לקרוא לו 'אבא', ואין בזה משום האיסור לקרוא לאביו ולרבו בשם, [כפי שלמדנו לאחרונה בתוכנית "יתרון דעת" במסגרת "הלכה יומית"] שהרי בכך תירצו מה שרב המנונא קרא לרבו בשמו 'אבא', שלא היתה כוונתו לשמו הפרטי אלא לתואר חשיבות.

אך כתב שיש לדחות ראיה זו, משום שהתוס' במקומות אחרים (תוס' ישנים יומא שם, תוס' ישנים סוף ברכות מכתב יד) כתבו תירץ זה בלשון שמא בלבד, ואין הדבר ברור להם. ועוד כתבו סברא לומר דדוקא לרב היה מותר לתלמידיו לקראו בשם 'אבא' עם כוונה לתואר של כבוד, כיון שכולם היו קוראים אותו 'רב' כמו שקראו לר' יהודה הנשיא 'רבי', עיי"ש.